

گزارش «شرق» از وضعیت قربانیان حملات شیمیایی سردشت پس از ۳۶ سال

جان‌هایی که هنوز می‌سوزند

نسترن فرخه؛ «یک چیز را خوب به خاطر دارد؛ وقتی که چشم باز کرد و دید بعد از حمله شیمیایی جبه کوچکش را در آغوش گرفتند و او را به بیمارستان رساندند. کودکی با چشمان نیمه‌جان و تنی مملو از تاول که حتی به زحمت می‌توانست اسباب‌بازی‌های اهدایی برای بچه‌های جنگ‌زده را در آغوش بگیرد. کودکی که حالا به مرد میانسانی با هزار زخم بر جان و روانش تبدیل شده. او یکی از هزاران قربانی حمله شیمیایی به سردشت است.» جنگ برای آنها و نسل‌های بعدشان جز ویرانی و براج‌گذاری‌تن‌هایی دردکشیده چیزی به ارمان نداشت. تیرماه سال ۱۳۶۶ چهار نقطه پرازدحام شهر مورد حمله شیمیایی نیروهای هوایی عراق گرفت. حمله‌ای که زندگی تمام آدم‌های غیرنظامی منطقه را برای همیشه ویران کرد و همان روزها ایران این تهاجم را غیرانسانی اعلام کرد و شهر سردشت را نخستین شهر قربانی جنگ‌افزارهای شیمیایی در جهان پس از بمباران هسته‌ای هیروشیما نامید. طبق آنچه دبیر کمیته حقوقی انجمن دفاع از مصدومان شیمیایی سردشت در گفت‌وگو با «شرق» بیان می‌کند، با بررسی و بازدید پزشکان و متخصصان از منطقه حدود هشت هزار قربانی اعلام شد و آیت‌الله رفسنجانی هم در نماز جمعه همان روزها این آمار را هشت‌هزارو ۲۴ نفر اعلام کرد. در حالی‌که اکنون هزارو ۶۰۰ نفر به عنوان جانباز مورد تأیید بنیاد شهید هستند که از این تعداد فقط ۴۰۰ نفر جانباز بالای ۲۵ درصد هستند که حقوق و مقرری ماهانه دریافت می‌کنند و شخصی که جانباز زیر ۲۵ درصد باشد جز یک دفترچه درمانی هیچ حقوقی ندارد.

جنگ هنوز در‌خانه آنها‌نشسته است

حالا هرکدام از این قربانیان دوران میانسانی را سپری می‌کنند که هیچ سهمی در ویرانی این جنگ تحمیلی نداشتند. ولی سال‌های سال است که اثر حملات شیمیایی آن روزها در تاروپود زندگی‌شان نقش بسته است. هرکدام مکالمه را با سرفه‌های سخت شروع می‌کنند، اما در پایان، این سرفه‌های پشت هم امان یک خداحافظی گرم را از آنها می‌گیرد. یک چیز بین روایت آنها ثابت است؛ این آدم‌های صمیمی از چیزی در خود خجل‌زده هستند که امکان کنترل آن را ندارند. این جمله را هرکدام به شکلی بیان می‌کنند که ما نمی‌توانیم عصبانیت خود را کنترل کنیم و این ناشی از اثر حملات شیمیایی و شرایطی است که طی این چند دهه تجربه کردند. آدم‌های این گزارش، در سن‌های مختلف مسمومیت آن روزها را تجربه کردند؛ یکی کودکی پنج‌ساله بوده و دیگری جوانی ۲۰ساله و حالا حدود ۴۰ سال است که راه خلاصی از این درد را ندارند. **سرفه همراه من است**

با صدای گرمی از پشت تلفن سلام می‌کند، هر چقدر جملات بیشتری را ادا می‌کند سرفه‌های پشت سر همش هم قوت بیشتری می‌گیرد. رحیم در هفتم تیرماه آن روز تنها پنج سال داشت که دچار مسمومیت‌گازهای شیمیایی و ۳۰ درصد جانبازی شد. از آن روز جزئیاتی را به خوبی در ذهن ثبت کرده است؛ از تردد پشت سر هم هواپیماهای دشمن در آسمان سردشت می‌گوید تا تصاویری که بیکاره جلوی چشمانش تیره شد. بخشی از روایت را این‌طور بازگو می‌کند: «آن روز را که هواپیم‌ها به آسمان شهر آمدند کامل در خاطر دارم. همان موقع پدرم به مغازه رفته بود تا با کوپن مواد غذایی تهیه کند. من، مادرم و خواهرم در مغازه ایستاده بودیم. من و خواهرم خیلی ترسیده بودیم و گریه می‌کردیم. به مادرم می‌گفتم مادر من می‌ترسم، مادرم می‌گفت ترسید با ما کاری ندارند. بعد از آن را دیگر در خاطر ندارم تا وقتی که در بیمارستان دکتر چمران تهران به هوش آمدم. مادرم تا وقتی زنده بود تعریف می‌کرد من را بعد از حمله شیمیایی در چوی آب پیدا کردند که بعد به بیمارستان تهران منتقل شدم… تنها خاطره‌ای که خیلی زیاد در ذهنم مانده برای روزی است که در بیمارستان برای ما اسباب‌بازی آوردند. من به دلیل آسیب زیاد، چشمانم نمی‌دید و به زحمت تلاش می‌کردم اسباب‌بازی‌هایی را که برای من آوردند ببینم. پوستم کامل تاول برداشته بود و چشمانم اصلا نمی‌دید. همه آن در‌ها با من مانده… الان هم در این فصل گرما خیلی اذیت می‌شویم؛ چون تمام پوستم جوش می‌زند و تنگی نفس شدیدی دارم. خلاصه بگویم کلا سرفه با من است و تنها فصلی‌که بیشتر مردم سردشت از آن

کانون‌های ارزیابی را سلیقه‌ای نکنیم

حسین معافی

کانون ارزیابی اشاره به یک موقعیت مکانی ندارد، بلکه به فرایندی گفته می‌شود که به‌عنوان بخشی از فرایند استخدام یا برای ارتقای سطح داخلی و توسعه کارکنان از سوی سازمان‌ها برای ارزیابی کارکنان به‌طور فرآیندهای در هزاران سازمان و شرکت در سراسر دنیا مورد استفاده قرار می‌گیرد. این واژه، نامی است که بر رویکرد ارزیابی‌های رسمی در سازمان‌ها گذاشته شده است. اولین بار از این روش در ایالات متحده استفاده شد.

در این روش ارزیابی، فعالیت فرد متقاضی استخدام در شغلی

خاص، توسط گروهی متشکل از چند فرد صاحب‌نظر در آن حوزه کاری بررسی می‌شود. این ارزیابی به‌صورت مستقیم و به‌منظور بررسی توانایی‌ها، مهارت‌ها، شخصیت و علم فرد انجام می‌گیرد.

این کار روش خاص خود را دارد که می‌تواند در بسیاری از سازمان‌ها مورد استفاده قرار گیرد.

انتخاب معلمان و دبیران برای آموزش و پرورش اهمیت ویژه‌ای دارد. در اصل انتخاب معلمان حرفه‌ای، مدیریت تمام اهداف نظام آموزشی کشور را برنام‌ریزی و رهگیری می‌کند. به همین علت کانون ارزیابی بیشتر برای بررسی و انتخاب یک فرد شایسته و توانمند و آشنا به وظایف خود استفاده می‌شود.

سال‌های گذشته پس از برگزاری آزمون استخدامی و فرایند مصاحبه، نمره‌ای تحت عنوان نمره مصاحبه لحاظ می‌شد و نمره نهایی داوطلب ۷۰ درصد نمره علمی و ۳۰ درصد نمره مصاحبه بوده است، اما در سال جاری این رویکرد تغییر کرده و مصاحبه

به روش سنتی قبیل نخواهیم داشت و کانون ارزیابی تکمیلی فرایند ارزیابی را انجام خواهد داد. کانون ارزیابی تکمیلی با حضور ارزیابان تخصصی و حرفه‌ای در این کانون و در یک فرایند علمی و برنامه‌ریزی‌شده و به‌صورت کامل شایستگی‌های عمومی، اختصاصی و حرفه‌ای داوطلبان را احصا می‌کنند. ابزارهایی که به‌طور معمول در کانون‌های ارزیابی به کار گرفته می‌شود، شامل بحث گروهی، ایفای نقش و مصاحبه تخصصی است. داوطلبان باید در یک روز برای بررسی مدارک و معاینات پزشکی مراجعه داشته باشند و در روز مجزایی که اعلام خواهد شد، به کانون ارزیابی تکمیلی مراجعه کنند.

کانون ارزیابی تکمیلی و فرایند گزینش به‌صورت جداگانه اما در یک روز برای سنجش شایستگی‌ها انجام می‌شود. نتیجه اعلامی به‌صورت ۶۰ درصد آزمون ارزیابی تکمیلی و ۴۰ درصد نمره کتبی است و نتیجه نهایی داوطلبان بر این اساس مشخص خواهد شد.

وکیل و دبیر کمیته حقوقی انجمن دفاع از مصدومان شیمیایی سردشت، به تعداد قربانی‌های این جنایت تاریخی اشاره می‌کند و به «شرق» می‌گوید: «طبق شواهد در حادثه سال ۶۶ سردشت حدود هشت هزار نفر قربانی شیمیایی شدند. طبق بررسی و بازدید پزشکان و متخصصان از منطقه هم چنین رقمی اعلام شد. آیت‌الله رفسنجانی هم در نماز جمعه همان زمان این آمار را هشت‌هزارو ۲۴ نفر اعلام کرد. فهرستی هم که سال ۶۷ در اختیار نماینده سازمان ملل برای بازدید از سردشت قرار گرفت، چهارهزارو ۶۰۰ نفر تحویل ایشان داده شده، پس قریب به یقین می‌توان گفت آمار قربانی‌ها بیش از هشت هزار نفر است. اما اکنون هزارو ۶۰۰ نفر به عنوان جانباز مورد تأیید بنیاد شهید هستند که از این تعداد فقط ۴۰۰ نفر جانباز بالای ۲۵ درصد هستند که حقوق و مقرری ماهانه دریافت می‌کنند. شخصی که جانباز زیر ۲۵ درصد باشد جز یک دفترچه درمانی هیچ حقوقی ندارد. مقرری ماهانه هم مربوط به افراد ازکارافتاده سن‌بالاست. از همه مهم‌تر افرادی را شامل می‌شود که جز، دهک‌های پایین باشند که متأسفانه دهک‌بندی وزارت کار و رفاه و امور اجتماعی هم بر این است که اکثر افراد را در دهک بالای هفت قرار می‌دهد که از این مقرری محروم می‌شوند. پس کسانی که به عنوان جانباز شناسایی نشدند، هیچ حق و حقوقی ندارند». مزین اشاره می‌کند ۸۰ درصد این قربانی‌ها که شش‌هزارو ۴۰۰ نفر باشند، شناسایی نشدند و هیچ حق و حقوقی حتی به عنوان قربانی شیمیایی ندارند که قسمت اعظم مردم سردشت همان‌ها هستند. حدود هزارو ۲۰۰ نفر هم زیر ۲۵ درصد جانبازی دارند که صرفاً دفترچه درمانی دارند و از بیمه درمانی می‌توانند استفاده کنند، همچنین مقرری ماهانه دولی سه میلیون تومانی دریافت می‌کنند، البته منوط به اینکه جز، دهک‌های زیر هفت باشند. بنابراین افراد زیر این دهک حقوق و خدماتی دریافت می‌کنند و با توجه به اینکه بخش زیادی از سلامتی خود را از دست داده‌اند و توان کارکردن ندارند و برای امور بومیه هم دچار مشکل هستند، این حقوق بسیار ناچیز است و امکان یک زندگی شرافتمندانه برای آنها را مهیا نمی‌کند. متولی حمایت از قربانی‌های جنگ بنیاد امور ایثارگران است که در این راستا وظیفه قانونی دارد، اما هر زمان که بحث بر سر حمایت از این افراد بوده، بنیاد مقاومت کرده است، حتی اگر قربانی به عنوان جانباز شناسایی شود و تمام مدارک را داشته باشند، بنیاد از پذیرش آن خودداری می‌کند. بعد هم که از کمیسیون ماده دو رای گرفته می‌شود، بنیاد باز شهید آن رای را اجرا نمی‌کند. در مورد قربانی‌های شیمیایی به‌خصوص افرادی که غیرنظامی هستند، این اتفاق بیشتر خواهد بود.

علاوه بر توانایی‌های علمی از لحاظ اخلاقی و شخصیتی نیز کامل باشند و با روش‌های نوین آموزشی و انواع روش‌های تدریس نیز آشنا باشند.

این کانون‌ها قرار است که تعهد، تخصص و تجربه داوطلبان را بسنجند و به‌صورت کامل شایستگی‌های عمومی، اختصاصی و حرفه‌ای آنان را ارزیابی کنند. جهت‌گیری‌های غیرمنطقی و بعضاً سلیقه‌ای در انتخاب ارزیاب‌ها و نیز پذیرش نهایی داوطلبان، می‌تواند کانون‌های ارزیابی را از اهداف اصلی خود دور و آن را با شکست مواجه کند. داوطلبان قبل از ورود به کانون‌های ارزیابی گزینش می‌شوند که این امر بسیاری از دغدغه‌ها را کاهش می‌دهد و نیازی به اعمال‌نظر شخصی و جهت‌گیری‌های سلیقه‌ای در کانون‌های ارزیابی و انتخاب ارزیاب‌ها نیست.

شایسته است که مسئولان وزارتخانه آموزش و پرورش نظارت و مدیریت بیشتری در اجرای فرایند کانون‌های ارزیابی به‌ویژه انتخاب ارزیاب‌ها در استان‌ها داشته باشند تا زحمات و هزینه‌های انجام‌شده بر باد نرود و با انتخاب معلمان شایسته، توانمند و متعهد، شاهد رشد و شکوفایی آموزش و پرورش در کشور باشیم.

بی‌شک آموزش و پرورش در اجرای فرایند کانون‌های ارزیابی هزینه‌ها و وقت زیادی را صرف کرده تا قضاوت‌های شخصی در ارزیابی به صفر برسد و افراد شایسته و توانمند وارد آموزش و پرورش شوند. شوربختانه مشاهده‌ها در برخی از استان‌ها نشان می‌دهد که حتی در انتخاب ارزیاب‌ها نیز سلیقه‌های شخصی دخالت دارند و از افراد باتجربه و باسابقه در انتخاب ارزیاب‌ها استفاده نشده است. که این امر می‌تواند نتیجه نهایی کار کانون‌های ارزیابی را با مشکل روبه‌رو کند و نتیجه عکس بدهد.

تمامی صحبت‌ها و برنامه‌های داوطلب در بحث گروهی، ایفای نقش و مصاحبه توسط ارزیاب‌ها ثبت می‌شود و در سامانه‌های مجزایی شاخص‌های مهم در این سه ابزار سنجش، احراز یا عدم احراز می‌شوند که مستندات آنها نیز باید ثبت شود. بر این اساس قرار است که در کانون ارزیابی تکمیلی رات، سفارش و پارتی‌بازی از بین برود و معلمان‌ی را انتخاب کند که

جانور ۱۳- چیره‌دست- بوی خوش- لیز و چسبناک
۱۴- شک‌بند طبی- یاقوت- مبارز خستگی‌ناپذیر
علیه نژادپرستی در آفریقای جنوبی
۱۵- نوعی ماده رنگی برای نقاشی- قناعت‌پیشه- زمین آذری

۹	۱	۶	۲	۴	۸	۵	۳	۷
۲	۷	۵	۱	۷	۶	۳	۲	۹
۳	۷	۵	۳	۶	۹	۴	۸	۱
۵	۲	۹	۷	۳	۶	۸	۱	۴
۷	۸	۳	۱	۲	۵	۴	۹	۶
۶	۳	۱	۹	۴	۳	۷	۲	۵
۱	۵	۳	۲	۹	۲	۷	۶	۸
۴	۲	۴	۸	۷	۱	۶	۵	۳
۸	۹	۷	۶	۵	۳	۱	۴	۲

● **حل سودوکو سخت**

۹	۳	۴	۱	۷	۹	۲	۵	۸
۵	۱	۸	۶	۲	۳	۴	۷	۹
۶	۲	۱	۳	۸	۵	۴	۷	۱
۴	۷	۱	۶	۲	۳	۵	۸	۹
۳	۲	۸	۱	۹	۴	۷	۵	۶
۱	۵	۳	۲	۹	۷	۶	۸	۴
۲	۴	۱	۶	۵	۳	۷	۸	۹
۸	۹	۷	۶	۵	۳	۱	۴	۲

● **حل سودوکو ساده**

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	م	ف	ت	و	ج	ح	ک	م	ت	ک	م	ت	ک	م
۲	و	ش	ج	س	ر	ت	ش	ا	د	ج	ر	ا	غ	غ
۳	ب	ر	ج	ر	ا	ت	ب	ر	ا	ت	ب	ر	ا	ت
۴	ا	ی	م	ت	ب	س	م	غ	ا	ی	م	ت	ب	س
۵	ب	ا	ز	د	ا	ب	س	د	د	س	ف	ف	ف	ف
۶	ر	ا	ک	س	د	ر	ا	و	ر	ق	ی	ق	ی	ق
۷	و	ا	ی	س	ت	م	ک	ر	ا	ر	ا	ت	ا	ت
۸	ب	د	د	س	ی	خ	د	ت	ی	ه	و	و	و	و
۹	ب	د	د	س	ی	ق	ی	ق	ی	ق	ی	ق	ی	ق
۱۰	ا	ا	ا	ا	ا	ک	ر	و	ه	ه	ا	ک	ی	ا
۱۱	ز	م	ر	ن	ق	س	ج	ا	و	ی	د	ا	ن	ن
۱۲	ر	ن	ر	س	ی	ر	و	ن	م	ا	ر	د	د	د
۱۳	ک	ف	ت	ا	ر	ا	و	ا	ز	ن	م	ا	م	م
۱۴	ا	ن	گ	ش	ت	ب	ه	د	ه	ا	ف	د	ا	ا
۱۵	ن	ی	ن	ی	ن	ر	ه	ر	ه	ر	ا	س	ت	ن

● **حل جدول ۴۵۴۹**

● **سودوکو سخت ۳۵۴۶**

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

● **سودوکو ساده ۳۵۴۶**

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

	۲			۵			۸	۶	۳					
	۸						۱							
			۵	۷	۶									
				۳			۴							
	۹	۳	۶	۴		۸	۵	۱	۷					
		۱	۲			۶								
				۸		۴	۳	۹						
									۴					
	۶													
		۳	۴	۹			۵							